

ZAYIF OLACAĞIM DERKEN...

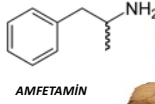
AYŞENUR SERÇE BÜŞRA SUDE ÇALIŞKAN ENİS ASSAF TUBA NUR SUBAŞI YUSUF BURAK BAYKAL

YRD. DOC. KIYMET TABAKÇIOĞLU

Obezite, tüm dünyada, özellikle gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde çığ gibi büyüyen bir sağlık sorunu olarak kabul edilmektedir. Diabet, kalp hastalıkları ve kanser gibi hastalıkların etyolojisinde rol oynadığı da bilinmektedir. Ama tüm bu ciddi sağlık problemlerinin yanında “obez bireyler” toplumu ve bireyler tarafından zaman zaman “obez oldukları için”, zayıflamaları gerektiği konusunda baskıya maruz kalmaktadırlar. Televizyonda, sosyal medyada hemen her hafta ya da ay, “Şu egzersiz 1 haftada 4 kg verdiriyor”, “X bitkisinin tohumunu tüketin ayda 10 kg verin”, vb. birçok haberle, ilanla karşılaşılıyor. Ancak zayıflamak sadece günümüzün problemi değildir. Zayıflama ile ilgili çeşitli yaklaşımlar tarih boyunca var olmuştur. DSÖ’ye göre zayıflama programlarında öncelikle diyet ve egzersiz önerilmektedir. Sonrasında doktor kontrolünde zayıflama ilacı verilebilir. Son basamak cerrahi müdahale olmalıdır.

TARİHÇE

- İlaç adına ilk atılımlar 19. yüzyılın sonlarında yapıldı. Fransız dermatolog Duparc 1862’de su yosununun kilo vermede etkili olduğunu söyledi.
- Fizyolog Whittaker, obeziteyi arsenik kullanarak tedavi etti. Birkaç başarı elde etse de gerekli yaşam tarzı değişikliklerine uyulmadığı için tedavileri başarısızlıkla sonuçlandı.
- Tiroid hormonu, en önemli obezite ilacı olarak ortaya çıktı. Doktorlar 1890’larda sayıları artan obez hastalarına tiroid hormonu vermeye başladı. Obezitenin köktü; çok yemede, az arekette ve azalmış tiroid hormonu seviyesinde bulundu. Hormonun kalbe verdiği zararı önlemek için sitrik asit ve yüksük otu vermeye başladı.
- 1930’larda amfetamin kilo vermede kullanılmaya başlandı. Bazı şirketler 1941’de haplarda amfetamin sülfat, tiroid hormonu + fenobarbital, aloin ve atropin sülfat kullandı.
- 1940’larda Amerika’da diyet hapları yaygınlaştı. Böylece küçük firmalar da bu hapları üretmeye başladı.
- Haplar genelde amfetamin, klortalidon ve tiroid hormonu bunların yanında yüksük otu, barbituratlar, potasyum, glandular ekstratlar ve güzelavrat otu yan etkileri azaltmak adına kullanıldı.

ETKEN MADDE: Fenfluramin ve Fentermin (Ticari ismi Fen-Phen)

Fen-Phen kombinasyonları anorektik ilaçlardır. A.B.D.’de Fen-Phen ve deksfenfluramin kullanan birçok kişide pulmoner hipertansiyon görülmüştür. Fentermin, amfetamin ve fenetilamin sınıfına ait olan bir iştah baskılayıcıdır. İştah baskılayıcıların, egzersiz, diyet ve davranış değişikliğiyle beraber kısa dönem kullanımlarının kilo vermeyi sağladığı bilinmektedir. Yapısı amfetaminlere benzediği için bağımlılık yapma potansiyeli vardır. Fentermin dopamin, adrenalin ve noradrenalin salımını artırarak etki eder ve hipotalamustan noradrenalin salımını artırır.

Yan etkileri :

- Psikolojik ve santral sinir sistemi (SSS) etkile
- Nörolojik sorunlar
- Kardiyovasküler sistem problemleri
- Gastrointestinal etkiler
- Dermatolojik sorunlar

Fenfluramin (Pondimin®) etkilerini beyinde sinapslarda nöronal serotonin geri alımını inhibe ederek, presinaptik akson terminalerinden ve sinaptozomlardan serotonin salımını sağlayarak ve serotonin reseptör aktivasyonunu artırarak gösterirler. Bu da hipotalamusun ventromedial çekirdeğinde bulunan yeme davranışını kontrol eden merkezlerde serotonerjik transmisyonu artırır ve de kalori alımını kısıtlar. Serotonin, trombosit-kaynaklı büyüme faktörü ile sinerjik olarak etkileşerek vasküler düz kasın proliferasyonunu stimüle eden kuvvetli bir pulmoner vazokonstriktördür. Serotoninin neden olduğu vazokonstriksiyon, ilacın neden olduğu pulmoner hipertansiyonun altında yatan temel nedendir.

Fen-Phen kombinasyonlarının neden olduğu en önemli yan etkiler:

- Tutarıklar
- Kardiyak Valvulopati (Kardiyak fibrozis)
- Pulmoner hipertansiyon
- Amnezi
- Konfüzyon
- Depresyon
- Beyin hasarı

ETKEN MADDE :Orlistat (Ticari ismi XenicalR ve AlliR).

Etki Mekanizması: Yediğiniz gıdalardaki yağ emilimini yaklaşık 1/3 oranında engeller. İlaç aynı zamanda Xenical olarak da isimlendirilir. Reçetesiz olarak ise Alli olarak bilinir ve Xenical dozuna yarısına sahiptir. Orlistatin, karaciğer ve böbrekler gibi iç organlarda şiddetli toksisiteye neden olabilen bir kilit enzimi inhibe ettiğini saptadı. Bu inhibisyon geri dönüşümsüz olup; ilacın düşük düzeylerinden bile kaynaklanabiliyor.

Yan Etkileri:

- ADEK vitaminleri yetersizliği ,
- ishal ve beraberinde su ve elektrolit kaybı görülür.
- Karın şişliği ,
- karın ağrısı ,barsaklarda ağrı ,
- yağlı dışkı , dışkı kaçıma

ETKEN MADDE: Sibutramin (Ticari ismi MeridiaR and ReductilR),

Etki Mekanizması: Sibutramin obezite tedavisinde kullanılan dual monoamin (serotonin, noradrenalin) ve daha zayıf bir şekilde de dopamin geri alımını engelleyen ve birçok psikiyatrik yan etkileri olan bir beta feniletilamindir. Sibutramin, antidepresan özelliğinden dolayı manik veya hipomanik kaymaya neden olabilir. Sibutraminin anorektik etkilerini alfa 1 beta1 adrenerejik ve serotonerjik reseptörler üzerinden gösterdiği düşünülmektedir. Beyinde tokluk hissi yaratır. Besin alımı %20 ‘ye kadar iner.

Yan Etkileri:

- Myokardial infarktüs ,
- İnmeye ,
- Aort endotelial hücre tahribi (Apoptosis),
- Diyet ve egzersizle alımında aşırı kilo kaybı ,
- Kan glukoz düzeyi düşüşü ,
- Kan HbA1c düzeyi düşüşü ,
- Tip 2 Diabetes Mellitus

KAYNAKÇA:

- ✓ http://www.ema.europa.eu/docs/en_GB/document_library/Press_release/2010/01/WC500069995.pdf
- ✓ PMID: 27838152
- ✓ PMID: 27680881
- ✓ PMID: 26818048
- ✓ http://www.eczacinizadanisinfo/bitkisel_zayiflama_urunlerinin_guvenilirligi.pdf
- ✓ Zayıflama Amacıyla Acı Biber Hapı Kullanımı Sonrasında Gelişen Kardiyotoksikite: İki Olgu Sunumu Türkiye Acil Tıp Dergisi - Türk J Emerg Med 2010;10(3):133-136
- ✓ <http://www.saglikvakti.com/reçeteli-zayiflama-ilacilari/>
- ✓ <https://www.medikalakademi.com.tr/zayiflama-ilaci-orlistat-karaciger-bobrek-zarar-veriyor/>